

Intro

Proměna zpustlého areálu s sebou přináší vidinu nového života v pěkném, kultivovaném a udržovaném prostředí. Aby to však mohlo fungovat, je potřeba jiný přístup, než u staveb na zelené louce. Je třeba se ptát, co stálo za úpadkem místa dříve plného života a co může vést k renesanci zašlého významu.

Jak ukázaly analýzy, místo má polohu s velkým potenciálem v rámci obce, ze které dříve těžilo, nicméně zisk z provozu většiny obecních koupališť zpravidla sotva pokrývá náklady s ním spojené, na investice do větších oprav už nezbyvá. Zhoršující technický stav a zanedbané plochy začínají odrazovat návštěvníky a více dráždí k vandalismu, prostor se stává magnetem pro tlupy popíjejících pobudů a narkomanů.

Koncept návrhu

Odpověď, jak nejen architektonicky vyřešit areál, ale dát mu perspektivu dlouhodobě udržitelného prostoru a zároveň vyvážit vstupní investice, je formulovaná v premise sedmi P: propustnost parteru, přehlednost prostoru, pestrost příležitostí, přiměřenost projektu, postupnost, participace a použití; vizte následující stranu.

Areál bývalého koupaliště není situován jako obvykle na okraji obce, nebo na nějak specifické parcele, ale naopak uprostřed obytné zástavby. Území jakoby šachovnicově střídá občanskou vybavenost s plochami bydlení. Mísí se zde ortogonální severojižní struktura zástavby s ne zcela racionální diagonální strukturou. Převládají samostatně stojící rodinné domy. V rámci obce se areál nachází v zajímavé pozici mezi centrem obce a blízkým kulturním domem na jedné straně a vlakovou stanicí a zdravotním střediskem na straně druhé. V jeho těsné blízkosti jsou navíc tenisové kruty, domov pro seniory a pás veřejné zeleně. Součástí podstaty funkce území tedy musí být poskytnutí zázemí a vhodného přístupu pro okolní vybavenost.

Zásadní pro nás bylo propojení veřejných prostranství. Proto je těžištěm areálu velké rozcestí tras spojujících nejen místa s rozdílnou funkcí uvnitř i vně areálu, ale i zkratek územím mezi ulicemi. Plocha, která slouží jak pro komunikaci, tak i pobyt kolem mělkého vodního prvku, původního brouzdaliště a reminiscence někdejší plovárny. Odtud paprscitě vybíhají trasy do jednotlivých vstupů do areálu. Centrální prostor, významově odlišený dřevěnou pochozí plochou, je lemován z poloviny skupinami bříz vyrůstajících z lučního porostu, na druhé straně se otevírá do volného prostranství s udržovaným trávníkem vybízejícím ke klidnému pobytu i pohybovým aktivitám.

Stavební činnost se soustředí do dvou front:

První linie odpovídá bývalému objektu šaten, na jehož základech je vystavěna. Vymezuje areál vůči ulici, tvoří clonu poskytující soukromí a nabízí zázemí pro komunitní kavárnu a spolkový sál. Je předpokladem pro život v areálu, zabezpečuje potřeby občerstvení, toalety, v zimě teplo a v létě zmrzku. Sál nabízí místnost pro spolky s poskytnutým zázemím skladů a kuchyňky. Trakt toalet pak propojuje sál s kavárnou, ve které najdeme zákoutí s knížkami, dětský herní koutek nebo posezení u baru, odbyt pak pokračuje na terase volně přecházející v zahrádku. Prostor kavárny i sálu mohou fungovat samostatně i společně při větších příležitostech.

Druhá linie staveb tvoří záda veřejnému prostranství a odděluje soukromější prostory. Tvoří ji budovy skautu, ubytování a také zázemí pro tenis, které nabízí i wellness. Tato linie staveb vychází z pozice bazénu, který není asanován, ale slouží jako předpřipravený prostor pro vložení stavby skautského střediska. Toto zapuštění pod úroveň terénu má za cíl redukovat nápadnost a monumentalitu objektu, vpustit co nejvíce slunečního světla z jihu do veřejného prostranství a využít potenciálu

betonové konstrukce bazénu coby hotového základu bez nutnosti budovat nové a řešit nákladnou asanaci. Další přínos tohoto řešení nabízí prostor s přirozeným hledištěm – tribunou na velkorysém schodišti, zlepšení tepelného mikroklima či možnost umístění technologií a hotové odvodnění. Skautská základna je zázemím pro konání schůzek oddílu (3 klubovny), disponuje společenskou místností s krbem, kterou je možné využívat též pro nocleh, kuchyňkou, hygienickým a technickým zázemím. Dalším objektem v řadě je budova dvou ubytovacích jednotek s atriem, každá s kapacitou až 4 lůžek, další dvě pak navazují na zamýšlený objekt zázemí tenisu a wellness, který ale není hlavním předmětem studie, ale rozšiřuje potenciál zadání o propojení sousedních míst s veřejnou vybaveností.

Architektonické řešení

Výrazným prvkem všech objektů je tvar střech, v okolí se nachází směsice různých typů střech – plochých, šikmých - sedlových, valbových, pultových, strmějších i pozvolnějších, s vikýři, bez... ale většinou bez reakce na funkci uvnitř. Proto forma střech vychází především z dispozice objektu a pomocí dvou sklonů a světlíků graduje nad významově nejdůležitějšími částmi dispozice, přičemž do interiéru se tento prostor propisuje absencí mezistropu otevřením do krovu. Střechy mají prostou krytinu z šedé fólie, fasádu kryje hladká bílá omítka v kombinaci s šedým soklem, šambránami oken a okapními žlaby. Kryté části fasády (např. v nikách zádveří, teras – lodžii kavárny, či vstupního nádvoří skautu) jsou obloženy dřevem.

Severní objekt kavárny výrazně lineárního tvaru pracuje s principem průhledů napříč stavbou skrze dvojice odpovídajících velkých čtvercových oken, která uvnitř umožňují sezení na sníženém parapetu. V principu je severní objekt už z podstaty vložené funkce extrovert. Jižní objekt skautu oproti tomu vnitřní prostor prosvětluje bazilikálně umístěnými okny do prostranství vlastní soukromé zahrady a vůči veřejné části území se otevírá pouze vstupním nádvořím s membránovou střechou, která vítá a symbolicky chrání zranitelného mladého člověka.

Venkovní funkční plochy

Kromě jednotlivých staveb se v území nachází i skupina funkčně odlišených ploch, které nabízejí především pohybové vyžití pro různé cílové skupiny, jmenovitě venkovní posilovna, psí cvičiště, dětské hřiště v blízkosti kavárny nebo dále v návaznosti na domov pro seniory plocha s posilovacími stroji pro starší lidi. Ústřední prostranství pak vybízí k různým aktivitám, jako skupinové cvičení, frisbee, pétanque, badminton, nebo jen volný relax na dece s knížkou. Vlastní sektory jsou oddělené optickými bariérami plotů s popínavou zelení, která vytváří dostatečné soukromí a brání ostychu z jejich využívání. Zvláštní oddělenou funkční plochou je zahrada skautu, která poskytuje potřebné venkovní vyžití oddílu, volnou plochu pro různé hry, sporty, nebo táborové stany, stromy s možností stromolezení nebo slackline, najdeme zde ohniště, bosou stezku, aj.

Sadové úpravy a mobiliář

Zeleň v areálu je zastoupena převážně stávajícími vzrostlými jehličnany, doplněnými skupinami bříz kolem vodního prvku, dále několik skupin keřů (např. svídy, vajgeliie, jasmíny) a solitérních stromů na význačných místech. Přívětivost atrií ubytování skýtají okrasné švestky. Ploty okolních pozemků budou porosteny popínavou zelení, popř. frontou předsazeného živého plotu z habrů. U vstupního objektu vítají udržované trvalkové záhony. Parter je doplněn sedacím mobiliářem laviček a samostatných křesílek. Třídění odpadu je samozřejmostí, tomu odpovídají i zvolené koše. Zpevněné plochy jsou zastoupeny mlatovými pěšinami, chodníky z kamenných odseků a zatravnovací mříže v případě parkovacích stání.